

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 1994:45) om obligatorisk hälso-
övervakning av fjäderfä;**

SJVFS 1995:123

Saknr K 20

Utkom från trycket
den 1 augusti 1995
Omtryck

beslutade den 20 juni 1995

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 2 och 4- 6 §§ förordningen (1993:1488) om provtagning på djur samt efter samråd med Statens veterinärmedicinska anstalt, att 2, 3, 7, 9 - 11, 13, 19, 28, 31, 45, 46 och 48 §§ i verkets föreskrifter (SJVFS 1994:45) om obligatorisk hälsoövervakning av fjäderfä samt bilaga 2 till föreskrifterna skall ha följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

1 KAP. INLEDANDE BESTÄMMELSER

Tillämpningsområde

1 § Denna författning innehåller föreskrifter om villkor för registrering av och obligatorisk hälsoövervakning i anläggning med fjäderfä.

Bestämmelser om restriktioner för transport av djur eller andra restriktioner för hantering av djur samt anmälan av sjukdom där sjukdom upptagen i epizootiförordningen (1980:371) misstänks eller har konstaterats finns även i epizootilagen (1980:369).

Bestämmelser om restriktioner för transport av djur eller andra restriktioner för hantering av djur, skyldighet för kläckerier att föra journal samt anmälan av sjukdom finns även i lagen (1983:738) om bekämpande av salmonella hos djur.

Definitioner

2 § I denna författning avses med

anläggning för avelsfjäderfä: Kläckäggsproduktion eller uppfödning avseende föräldradjur eller far- och morföräldradjur som levererar ägg till kläckeri eller föder upp djur för sådan produktion.

anläggning: Verksamhet med fjäderfä, registrerad av Jordbruksverket som anläggning för avelsfjäderfä eller kläckeri. En anläggning kan bestå av ett eller flera hus som är geografiskt koncentrerade till en enhet. Till anläggningen räknas även husens närmaste omgivning.

avelsfjäderfä: Fjäderfä avsedda för produktion av bruksfjäderfä eller fjäderfä avsedda för produktion av föräldradjur.

bruksfjäderfä: Fjäderfä som hålls för produktion av konsumtionsägg eller uppföds för produktion av kött.

daggamla kycklingar: Kycklingar, som inte mottagit foder, och inte är över 72 timmar.

djurutrymme: Utrymme avsett för fjäderfäuppfödning eller äggproduktion och som är skilt från annat utrymme genom hela och täta väggar, golv och tak. Ett sådant utrymme får inte heller dela ventilationssystem med annat djurutrymme.

elitdjur: Fjäderfä avsedda för produktion av far- och morföräldradjur.

far- och morföräldradjur: Fjäderfä avsedda för produktion av föräldradjur.

fjäderfä: Höns och kalkon av alla åldrar avsedda för produktion av ägg och kött.

flock: Fjäderfä med samma hälso- och immunitetsstatus vilka hålls i samma djurutrymme.

förrum: Rum genom vilket inpassering till eller utpassering från djurutrymme skall ske via en hygiengräns. Rummet är även avsett för förvaring och byte av skyddskläder samt för personlig rengöring.

föräldradjur: Fjäderfä avsedda för produktion av bruksfjäderfä.

handel: Försäljning, leverans, överlåtelse eller annan form av utsläppande på marknaden av fjäderfä, kläckägg eller sperma inom Sverige.

hus: Byggnad avsedd för fjäderfäuppfödning eller äggproduktion, bestående av ett eller flera djurutrymmen och förum.

hygiengräns: En löstagbar bänk eller annan avgränsning som sluter tätt vid golvet, är minst 40 centimeter hög och avdelar förummet i en "ren" del mot djurutrymme och en "oren" del mot ytterdörren.

kläckeri: Anläggning som med hjälp av maskinell ruvning och kläckning producerar mer än 50 000 daggamla kycklingar per år.

kläckerilokal: Lokal i kläckeri för lagring, ruvning, kläckning, sortering och packning av kyckling.

kläckägg: Befruktade ägg avsedda för kläckning.

metoden "allt in - allt ut": Insättning av en ny djuromgång i ett djurutrymme efter det att utrymmet har tömts på en tidigare omgång samt rengjorts och desinfekterats enligt bestämmelserna i denna författning.

officiell veterinär: Veterinär förordnad som officiell veterinär med särskild behörighet i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:18) om officiella veterinärer.

register: Jordbruksverkets förteckning över de i 1 § nämnda anläggningarna. (SJVFS 1995:123).

2 KAP. REGISTRERING AV ANLÄGGNING

3 § Verksamheten vid kläckeri eller anläggning med avelsfjäderfä skall registreras hos Jordbruksverket.

Andra än de i första stycket nämnda anläggningarna får registreras hos Jordbruksverket enligt villkor som meddelas av verket. Även anläggningar med andra typer av fjäderfä än höns och kalkon får registreras hos Jordbruksverket enligt villkor som meddelas av verket. Jordbruksverket kan i enskilda fall besluta att sådan registrering skall ske. (SJVFS 1995:123).

4 § Ansökning om registrering skall ske på blankett fastställd av Jordbruksverket. Verket prövar om villkoren i denna författning är uppfyllda och tilldelar registrerad anläggning ett registreringsnummer.

5 § Om villkoren i denna författning inte följs kan Jordbruksverket tillfälligt upphäva eller återkalla registreringen.

6 § Den som är ansvarig för verksamheten skall underrätta Jordbruksverket om varje flyttning, utökning eller annan väsentlig ändring av verksamheten i en anläggning. Vid ägarskifte skall Jordbruksverket underrättas inom en månad från överlåtelsedagen.

3 KAP. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR ANLÄGGNING

7 § I en anläggning får inte utövas annan verksamhet än den anläggningen är registrerad för.

En anläggning får inte använda sig av personal som utanför anläggningen hanterar fjäderfä eller produkter av fjäderfä. Med fjäderfä avses här även andra arter än de som omfattas av bestämmelserna i denna författning. Den officiella veterinären skall instruera personal som är direkt sysselsatt med annan animalieproduktion än fjäderfäproduktion om särskilda hygienregler.

Jordbruksverket kan om särskilda skäl föreligger, såsom vid infångande av djur till slakt eller vid könsortering, tillåta att samma personal tjänstgör vid flera registrerade anläggningar. (*SJVFS 1995:123*).

8 § En registrerad anläggning får endast mottaga fjäderfä, kläckägg och sperma som kommer direkt från en annan registrerad anläggning.

9 § Vid anläggning skall föras journal över verksamheten. Journal för avelsanläggning och kläckeri skall föras enligt 32 respektive 48 §§. Dokumentationen skall bevaras i två år inom anläggningen och efter anmodan företes för den officielle veterinären. (*SJVFS 1995:123*).

10 § Varje anläggning skall ha en officiell veterinär med särskild behörighet, förordnad av Jordbruksverket, knuten till anläggningen. (*SJVFS 1995:123*).

11 § Den officielle veterinären skall företa minst följande antal besök vid anläggning eller kläckeri

1. vid anläggning för uppfödning eller kläckäggproduktion av far- eller morföräldradjur, kvartalsvis,

2. vid annan registrerad anläggning än den som avses i punkt 1, halvårsvis, och

3. vid kläckeri, kvartalsvis.

Varje besök enligt första stycket skall innefatta minst följande moment

1. genomgång av anläggningens verksamhet,

2. inspektion av fjäderfäna,

3. undersökning av eventuellt sjukt eller dött fjäderfä,

4. kontroll av att erforderlig provtagning enligt bilaga 2 har ägt rum,

5. tillägg till journalen av förhållanden av veterinärmedicinsk natur samt datum för veterinärbesök, och

6. genomgång och kontroll av journalen.

Den officielle veterinären skall före den 1 mars varje år till länsveterinären, för vidare befordran till Jordbruksverket, avge rapport om i vilka besättningar kontrollbesök har skett. Omedelbart efter kontrollbesök skall veterinär till Jordbruksverket anmäla om besök ger anledning till anmärkning. (*SJVFS 1995:123*).

12 § Den som ansvarar för verksamheten skall se till att hälsotillståndet hos fjäderfäna följs genom en systematisk kontroll och laboratoriemässiga undersökningar i enlighet med bilaga 2.

13 § Om det bland fjäderfä i en anläggning uppträder onormal minskning i äggproduktionen, onormal dödlighet, låg kläckbarhet, låg befruktningsprocent eller andra tecken på sjukdom skall officiell veterinär genast tillkallas.

Jordbruksverket kan i händelse av misstanke om sjukdom bland fjäderfä ålägga den som ansvarar för verksamheten att sända sjukt eller dött fjäderfä eller annat provmaterial till laboratorium för undersökning. (*SJVFS 1995:123*).

4 KAP. SÄRSKILDA VILLKOR FÖR ANLÄGGNING MED AVELSFJÄDERFÄ

Utformning av lokaler

Hus m.m.

14 § En anläggning skall vara så konstruerad och underhållen att risken för smittövertagning från annan fjäderfäproduktion minimeras.

15 § Ett hus skall innehålla minst ett förrum med hygiengräns och ett eller flera djurutrymmen. I hus skall god ordning råda.

16 § Ett hus och lokalerna i detta skall ha konstruerats och vara i sådant skick att risken för att smågnagare och fåglar kommer in minimeras.

17 § Markområdet inom två meter runt ett hus skall hållas fritt från föremål och växtlighet (frizon).

18 § Marken närmast ytterdörrar och portar för in- och utlastning som leder till djurutrymmen skall vara hårdgjord genom asfaltering eller gjuten betongplatta på en yta av minst två meter rakt ut från dörren och en meter på vardera sidan om denna.

19 § Inom anläggningen men utanför djurutrymmen skall det finnas ett av den officiella veterinären godkänt utrymme för undersökning av skadade, sjuka eller döda djur samt för tillfällig förvaring av de döda djur som skall provtagas eller sändas till laboratorium. (*SJVFS 1995:123*).

Förrum

20 § I ett hus skall finnas förrum och djurutrymme. Ett förrum kan vara gemensamt för flera djurutrymmen.

21 § I förrum skall det finnas en hygiengräns. Hygiengränsen skall vara placerad så att den alltid måste passeras före respektive efter vistelse i ett djurutrymme.

I ett förrum med flera djurutrymmen skall hygiengränsen vara placerad i direkt anslutning till ingången till respektive djurutrymme om djurutrymmena kan hållas smittskyddsmässigt isolerade från varandra. I annat fall placeras hygiengränsen vid ingång till förrummet.

22 § I den del av förrum som är belägen närmast ytterdörren (oren del) skall det finnas en särskild plats för förvaring av ytterkläder samt en förvaringsplats för journaler.

I delen närmast djurutrymmet (ren del) skall det finnas en särskild plats för förvaring av skyddskläder och för på- och avklädning. I denna del skall det också finnas tvättställ med rinnande varmt och kallt vatten, flytande tvål och pappershanddukar.

Om ett förrum är gemensamt för flera djurutrymmen får tvättstället med tillbehör vara placerat i rummets rena del.

Djurutrymme

23 § I varje djurutrymme skall golv, tak, väggar, fönster och dörrar vara hela och täta samt lätta att rengöra och desinfektera. I golvet skall finnas avlopp med vattenlås eller tank för avloppsvatten som kan tömmas utan att risk för smittspridning uppkommer.

Hygien och skötsel m.m.

24 § Insättning av djur i ett djurutrymme skall alltid ske enligt metoden "allt in-allt ut".

25 § Innan en djuromgång placeras i ett djurutrymme skall hela utrymmet, med all inredning och utrustning och alla där befintliga redskap, vara noggrant rengjort och därefter desinfekterat.

Reparationer och ändringar i ett djurutrymme skall utföras innan utrymmet desinfekteras. Sedan djurutrymmet desinfekterats och fram till dess att djuren levererats till slakt får inte maskiner, redskap eller annan utrustning införas i djurutrymmet utan föregående desinfektion.

26 § Alla redskap och annan utrustning samt alla maskiner som används inom anläggningen skall vara av material som är lätt att tvätta och desinfektera.

27 § Särskilda skyddskläder och skodon skall finnas för användning i djurutrymme. Djurutrymmet får inte beträdas av personal utan denna utrustning. Andra besökare skall använda skyddskläder och skoskydd av hållfast engångsmaterial. Skyddsutrustning skall tillhandahållas av djurägaren.

Byte av skyddskläder och skor eller skoskydd skall ske vid passering av hygiengräns.

28 § Antalet besök i djurutrymmen skall minimeras. Besök skall anmälas till och godkännas av djurägaren eller ansvarig djurskötare.

Den som utför transporter av foder eller ägg får inte medges tillträde till djurutrymmen.

Samtliga besökare skall följa av den officielle veterinären godkända hygienregler för besökare. (SJVFS 1995:123).

29 § Regelbunden skadedjursbekämpning skall utföras av bekämpningsföretag med personal som har behörighet att hantera bekämpningsmedel av klass 1 SOX.

30 § Döda eller sjuka djur som påträffas skall genast avlägsnas från djurutrymmet. Kontroll av förekomst av döda eller sjuka djur skall ske minst en gång per dygn.

31 § Döda djur, riskavfall och dylikt skall i avvaktan på oskadliggörande förvaras enligt den officielle veterinärens anvisningar. (SJVFS 1995:123).

32 § Så snart efter äggläggningen som möjligt skall ägg samlas in och desinfekteras. Insamling av ägg skall dock ske minst en gång per dygn.

Efter desinfektion skall äggen förvaras i ett avskilt äggrum.

33 § Journal för avelsanläggning skall innehålla uppgifter om

1. mottagning och leverans av fjäderfä och sperma med angivande av föräldradjurens identitet, datum och leverantörens namn. Noteringen skall ske på sådant sätt att varje leverans kan följas tillbaka till leverantören,

2. produktionsresultat inkluderande uppgifter om avvikelser från det normala,

3. sjuklighet och dödlighet inkluderande uppgifter om och resultat av företagen provtagning,

4. foderleveranser,

5. vaccinationer,

6. coccidiostatikaanvändning,

7. företagen skadedjursbekämpning inkluderande uppgifter om när därtill anlitat företag besökt anläggningen,

8. besök, och

9. vart kläckägg levereras.

5 KAP. SÄRSKILDA VILLKOR FÖR KLÄCKERI

34 § Ett kläckeri skall hållas så avskilt från annan djurhållning att risken för smittspridning minimeras.

35 § På ett kläckeri får det inte förekomma andra fjäderfän än daggamla kycklingar kläckta på samma kläckeri.

36 § Ett kläckeri får inte kläcka föräldradjur samma dag som det kläcks bruksfjäderfä.

37 § Ett hus och lokalerna i detta skall ha konstruerats och vara i sådant skick att smågnagare och fåglar inte kan komma in.

38 § I kläckeri skall samtliga utrymmen ha golv, tak, väggar, fönster och dörrar som är hela och täta samt lätta att rengöra och desinfektera. Belysning, ventilation och uppvärmningssystem skall vara av god kvalitet. I verksamheten skall god ordning råda.

39 § Transport av ägg, utrustning och personal skall ske i samma riktning som hanteringskedjan. Dörrarna mellan olika utrymmen skall hållas stängda.

40 § Kläckerilokal skall ha separata utrymmen för

1. desinfektion och lagring av inkommande ägg,
2. ruvning,
3. kläckning,
4. könssortering och packning, vaccination och behandling av daggamla kycklingar,
5. disk, rengöring och desinfektion av ruvvagnar, kläckbackar och kycklingtransportlådor, och
6. förråd för kartonger och annat emballage.

41 § Rum som används för inpassering till eller utpassering från en kläckerilokal skall innehålla en hygiengräns. Hygiengränsen skall ha samma utformning och funktion som anges i 21 §. Den "rena" delen skall vara vänd mot kläckerilokalen. Rummet är även avsett för förvaring och byte av skyddskläder samt för personlig rengöring.

Byte av skyddskläder och skor eller skoskydd skall ske vid passering av hygiengräns.

42 § Ägg skall desinfekteras i sina ruvbackar innan inläggning i ruvare samt dagen före beräknad kläckning. Det desinfektionsmedel som används skall ha god bakteriedödande effekt.

43 § Minst en gång årligen skall varje utrymme i kläckerilokal rengöras och desinfekteras. Dock skall utrymme för kläckning samt kläckare med tillhörande utrustning rengöras noggrant och desinfekteras efter varje kläckningsomgång.

44 § Transportlådor av annan typ än engångstyp skall vara av material som är lätt att rengöra samt vara rengjorda och desinfekterade innan kycklingar sätts ner i dem.

Rengjorda lådor avsedda för leveranser av kycklingar får inte förvaras eller hanteras tillsammans med inkommet begagnat emballage innan detta gjorts rent.

Kläckbackar får användas för transport endast av sådana kycklingar som är kläckta i backarna. Sådana kläckbackar skall rengöras och desinfekteras innan de åter förs in i kläckerilokal.

45 § Antalet besök i kläckeri skall minimeras. Besök skall anmälas till och godkännas av kläckerichef eller officiell veterinär. Besök skall journalföras.

Den som utför transporter av kyckling eller ägg får inte medges tillträde till kläckerilokalen. (*SJVFS 1995:123*).

46 § Döda djur, ägg och skal samt övrigt riskavfall skall i avvaktan på oskadliggörande förvaras enligt den officielle veterinärens anvisningar. (*SJVFS 1995:123*).

47 § Regelbunden skadedjursbekämpning skall utföras av bekämpningsföretag med personal som har behörighet att hantera bekämpningsmedel av klass 1 SOX.

48 § Varje kläckeri skall, i samråd med den officielle veterinären, upprätta hygienregler för personal och besökare samt ett program för mikrobiologisk hygienkontroll.

Programmet skall inkludera regelbunden bakteriologisk provtagning där prov skall tas från de rengjorda och desinfekterade ruvarna och kläckarna. Proven skall tas med kontaktagarplattor minst var sjätte vecka. (*SJVFS 1995:123*).

49 § Journal för kläckeri skall innehålla uppgifter om

1. äggens ursprung, ålder på äggen vid insättning i ruvare, mödramas ålder vid värpning,
2. kläckresultat inkluderande uppgifter om avvikelser från det normala,

3. företagna mikrobiologiska prover inkluderande resultatet av dessa,
4. vaccinationsprogram, och
5. besök.

6 KAP. RESTRIKTIONER I HANDEL VID SJUKDOM ELLER MISSTANKE PÅ SJUKDOM

Allmänna bestämmelser

50 § Från anläggning där någon av sjukdomarna angivna i bilaga 1 misstänks eller har konstaterats får handel inte ske förrän anläggningen, eller del av anläggningen, är fri från sjukdomen. Beslut om sådan friförklaring fattas av Jordbruksverket.

51 § Handel får, tills Jordbruksverket beslutar annat, inte ske om anläggningen har tillförts fjäderfä, kläckägg eller sperma från anläggning där det finns misstanke om att en av de i bilaga 1 nämnda sjukdomarna förekommer.

Handel får heller inte ske om det förekommit någon annan form av smittfarlig kontakt med sådan anläggning som avses i första stycket.

Särskilda bestämmelser

52 § Vid infektion med *Mycoplasma gallisepticum* eller *Mycoplasma meleagridis* kan friförklaring enligt 50 § tidigast ske efter det att anläggningen blivit kontrollerad två gånger med negativt resultat och med minst 60 dagars mellanrum.

Övriga bestämmelser

53 § Om särskilda skäl föreligger kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i denna författning.

Denna författning¹ träder i kraft den 15 april 1994.

Denna författning² träder i kraft den 1 augusti 1995.

SVANTE ENGLUND

Folke Cerenius
(Djurhälsoenheten)

¹SJVFS 1994:45.

²SJVFS 1995:123.

Bilaga 1

Tabell 1

1. Aviär influensa (Fowl Plague)
2. Newcastle disease (ND)
3. Hönstufus (*Salmonella gallinarum* och *Salmonella pullorum*)
4. Infektion med *Salmonella arizona*
5. Infektion med *Mycoplasma gallisepticum*
6. Infektion med *Mycoplasma meleagridis*

Tabell 2

1. Infektiös bronkit (IB)
2. Salmonellainfektion annan än *S. gallinarum*, *S. pullorum* och *S. arizona*
3. Infektiös laryngotrakeit (ILT)
4. Turkey rhinotrakeit (TRT)/Swollen head syndrome (SHS)
5. Egg drop syndrome (EDS 76)
6. Hönsköppor (Fowl Pox)

VÄRPHÖNS OCH SLAKTKYCKLING

Provtagning per flock

Föräldradjur

Sjukdom	Provtagningsstillfälle/n ⁴ (djurens ålder i veckor om inte annat anges)	Antal blodprov
Hönstymfus	24	60
Newcastle disease (ND)	24	60
Mycoplasma gallisepticum	16, 24, 36, 48 och vid slakt	60
Mycoplasma synoviae	24 och vid slakt	60
Infektiös bronkit (IB)	36, och vid slakt	20
Egg drop syndrome (EDS 76)	24	30
Swollen head syndrome (SHS)	36	60
Infektiös laryngotrakeit (ILT)	36	20

Elit-, far-, och morföräldradjur

Sjukdom	Provtagningsstillfälle/n ⁴ (djurens ålder i veckor om inte annat anges)	Antal blodprov
Hönstymfus ⁵	7, och 24	300, 60
Newcastle disease (ND) ⁵	7, och vid slakt	300, 60
Mycoplasma gallisepticum ⁵	7, 24, 36, 48, 54 och vid slakt	300, 60
Mycoplasma synoviae ⁵	7, 24, 36, 48 och vid slakt	300, 60
Infektiös bronkit (IB)	7, 36 och vid slakt	20
Egg drop syndrome (EDS 76)	24 och vid slakt	30
Swollen head syndrome (SHS)	7, och vid slakt	60
Infektiös laryngotrakeit (ILT)	36	20

³(SJVFS 1995:123).

⁴Alla prov skall tas \pm 1 vecka från angiven tidpunkt. Prov vid slakt kan även tas ut på slakteriet.

⁵Vid provtagningen vid 7 veckors ålder uttages för dessa sjukdomar 300 blodprover och vid övriga tillfällen 60.

KALKON

Provtagning per flock

Föräldradjur

Sjukdom	Provtagningstillfälle/n ⁶ (djurens ålder i veckor om inte annat anges)	Antal blodprov
Hönstypus	32	60
Newcastle disease (ND)	32	60
Mycoplasma gallisepticum	20, 32, 44, 56 och vid slakt	60
Mycoplasma synoviae	32 och vid slakt	60
Mycoplasma meleagridis	20, 32, 44, 56 och vid slakt	60
Turkey rhinotrakeit (TRT)	44	60

Elit-, far- och morförelädradjur

Sjukdom	Provtagningstillfälle/n ⁶ (djurens ålder i veckor om inte annat anges)	Antal blodprov
Hönstypus ⁷	7 och 32	300, 60
Newcastle disease (ND) ⁷	7 och 32	300, 60
Mycoplasma gallisepticum ⁷	7, 20, 32, 44, 56 och vid slakt	300, 60
Mycoplasma synoviae ⁷	7, 20, 32, 44, 56 och vid slakt	300, 60
Mycoplasma meleagridis ⁷	7, 20, 32, 44, 56 och vid slakt	300, 60
Turkey rhinotrakeit (TRT)	7 och 44	60

⁶Alla prov skall tas \pm 1 vecka från angiven tidpunkt. Prov vid slakt kan även tas ut på slakteriet.

⁷Vid provtagningen vid 7 veckors ålder uttages för dessa sjukdomar 300 blodprover och vid övriga tillfällen 60.